

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: „Javaslat a 92/12/EEC, a jövedékiadó-köteles termékekre és az ilyen termékek birtokban tartására, mozgására és nyomon követésére vonatkozó általános rendelkezésekről szóló Irányelvet módosító Tanácsi Irányelvre”

COM(2004) 227 végleges 2004/0072 CNS

(2005/C 120/19)

2004. május 24-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és szociális kohézió” szekció, melynek az volt a feladata, hogy a Bizottság munkáját előkészítse ezzel a témával kapcsolatban, 2004. október 7-én fogadta el véleményét. Az előadó **Clive WILKINSON** volt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 412. plenáris ülésén (2004. október 27-i ülés) a véleményt 84 szavazattal, 11 ellenében és 5 tartózkodás mellett elfogadta.

1. Bevezetés

1.1 Mielőtt a belső piac megkezdte működését, az eltérő történelmi és kulturális háttér miatt jelentős különbségek voltak a jövedéki termékekre vonatkozó adókulcsok és rendszerek között a különböző tagállamokban. A 92/12/EEC Irányelv elfogadta a jövedékiadó köteles ⁽¹⁾ termékekre, és az ilyen termékek birtokban tartására, mozgására és nyomon követésére ⁽²⁾ vonatkozó általános rendelkezések harmonizálását.

1.2 Jelen irányelv 27. cikkének rendelkezése szerint 1997. január 1-je előtt a Tanácsnak felül kell vizsgálnia a 7., 8., 9. és 10. cikk rendelkezéseit, és el kell fogadnia a szükséges módosításokat. ⁽³⁾ Az 1997. január 1-jei határidő túl korainak bizonyult, hogy megalapozott vélemény születhessen a már tapasztalt, és a szóban forgó cikkek alkalmazása során továbbra is fennálló nehézségekről.

1.3 Az irányelv hatályba lépése óta jelentősen megnőtt az érdeklődés azon áruk mozgása iránt, amelyek esetében a jövedéki adó már befizetésre került (az irányelv 7-10. cikke által szabályozott termékek). Ez, a kereskedők kérésére, néhány

⁽¹⁾ Ezek a termékek: dohánygyártmányok, ásványi olajok és alcohol tartalmú italok.

⁽²⁾ Általában a jövedéki termékek az EU-n belül „adófelüggesztés” alatt mozognak az „adóraktárak” között a tagállamokban, a megállapodások szerinti dokumentációval ellátva. A jövedéki adó abban a tagállamban fizetendő, amelyben az áruk fogyasztásra forgalomba kerülnek.

⁽³⁾ Egy tagállamban már fogyasztásra forgalomba hozott jövedéki termékek, így azok is, amelyekre már az adott tagállamban a jövedéki adó befizetésre került, szintén mozoghatnak az EU-ban. Ezt a fajta árumozgást szabályozza a 7-10. cikk.

tagállamban egyszerűsített eljárások bevezetéséhez vezetett. Ezen túlmenően, sok panasz érkezett a szóban forgó cikkek alkalmazására.

1.4 Az Európai Bizottság úgy véli, hogy már elegendő egyetértés van a különböző árumozgási kategóriákban ⁽⁴⁾ fennálló problémáinak tekintetében ahhoz, hogy a szükséges módosításokra javaslatok születhessenek.

2. Általános megjegyzések

2.1 A belső piac működése a jövedékiadó köteles termékek tekintetében részleteiben igen bonyolult, következésképpen néhány esetben a rendelkezések alkalmazásának bizonytalanságát vonja maga után, és jelentős adminisztratív terheket ró az érintett vállalkozásokra. Az Európai Bizottság javaslata kiterjed a kereskedelmi ügyletekre, a magánszemélyeknek történő értékesítésre és a távértékesítésre, és célja azon termékek EU-n belüli mozgására vonatkozó jogszabályok egyszerűsítése, értehetőbbé tétele és harmonizációja, amelyek után a jövedéki adó már befizetésre került az érintett tagállamban; további cél az ilyen árumozgások liberalizációja, annak érdekében, hogy az EU polgárai jobban kihasználhassák a belső piac által nyújtott előnyöket. Az EGSZB üdvözli mindkét célkitűzést.

2.2 Tekintettel a jövedéki adóból származó bevételek értékére ⁽⁵⁾ a tagállamok számára, valamint a rendelkezések végrehajtásának különbözőségére az egyes tagállamokban, az Európai Bizottságnak igen nehéz dolga volt, a módosítások tagországokkal történő egyeztetése során. Meg kell jegyeznünk,

⁽⁴⁾ A kategóriák a következők: a tagállamok között kereskedelmi célból mozgatott termékek (kivéve a „távértékesítést”), amely azt jelenti, hogy az egyéni személyes használatot, közvetlenül magánszemélyek által a saját felhasználást és a távértékesítést kivéve bármilyen más célból vásárolt termékek.

⁽⁵⁾ A tagállamok EU GDP-jének teljes értéke 2001-ben (15 tagállam) meghaladta a 8,8 milliárd eurót és az az átlagos EU jövedékiadó bevétel a GDP százalékában kifejezve 2,72 % volt.

hogy a 10 „új” tagország nem vett részt a javaslatokhoz vezető bizottsági vitában. Az EGSZB elismeri, hogy a tagállamoknak szükségük van a jövedéki adóra mint bevételi forrásra, de kétféle, hogy ezek a módosítások megváltoztatnák a fogyasztói szokásokat olyan mértékben, hogy az a teljes bevételt jelentős mértékben befolyásolja.

2.3 A jövedéki adó köteles termékek esetében, a fogyasztói árakra gyakran erősen kihatással van az alkalmazott adókulcs. Ez különösen igaz a dohánygyártmányok és az alkoholtartalmú italok vonatkozásában. ⁽¹⁾ Az egységes piac kezdete óta némi csökkenés érzékelhető a tagállamok által alkalmazott jövedékiadó-kulcsok közötti különbségekben; ám amíg az alkalmazott adókulcsok nem kerülnek legalább egy jelentős harmonizációs intézkedés hatálya alá, a nagyobb nyereség motivációja ezen a területen továbbra is fennmarad, ugyanúgy, mint az ezt a területet érintő szervezett bűnügyi tevékenységek.

2.4 Az EU polgárok több módon is élvezni szeretnék az egységes piac előnyeit, de a jog bármely termék megvásárlására, bárhol az EU-ban, az adott helyi áron, mindenképpen egy fontos előny. Ha megtagadjuk a polgároktól ezt a jogot, az nem igazán fogja számukra az EU-t kedvező fényben feltüntetni.

2.5 Ahogyan az Európai Bizottság rámutat, a szóban forgó cikkek hatálya alá tartozó adózott áruk mozgásának típusa leginkább a magánszemélyeket és a kiskereskedőket érintette, akik nem rendelkeznek jelentős pénzügyi forrással vagy kereskedelmi infrastruktúrával. Fontos, hogy minden intézkedés, amelyről megállapodás születik pontos legyen, könnyen érthető, és amennyire lehetséges, könnyen alkalmazható. Ezen kívül, hogy reális és végrehajtható is legyen.

2.6 Egy valódi belső piacon a dohánygyártmányokra vonatkozó szabályokat is liberalizálni kellene. Az EGSZB azonban elismeri, hogy azáltal, hogy eldöntik, hogy mely termékeket sorolják a módosított irányelv hatálya alá, a tagállamoknak minden hatást messzemenőkéig figyelembe kell venni, és ez néhány termék kizárását eredményezheti.

2.7 Azt is megjegyzi, hogy az ásványi olajokat leginkább kereskedelmi célból mozdítják. Ebből következően egyértelmű, hogy a megfogalmazott javaslatok elsősorban az alkoholtartalmú italok mozgását érintik.

⁽¹⁾ Dohánygyártmányok esetében a bolti ár kb. 3,7-szer magasabb volt a legmagasabb adókulcsot alkalmazó tagállamban, mint a legalacsonyabb kulcsot alkalmazóban. A jövedékiadó-kulcsok sör és köztes alkoholtartalmú italok esetében 15,9-szer magasabbak a legmagasabb adókulcsot alkalmazó tagállamban, mint a legalacsonyabb adókulcsot alkalmazóban, míg ugyanez az arány 9,2 a szeszesitalok esetében.

2.8 Az EGSZB üdvözli, hogy a javaslatok közül számos, a kérdésben érintett üzleti szervezetek tanácsán és kérésén alapul, és figyelembe vette a kisvállalkozókra gyakorolt hatásokat is.

3. További megjegyzések

3.1 **7. cikk:** A cikk hatálya alá tartozik lényegében, hogy kinek kell jövedéki adót fizetnie különböző körülmények között, az adminisztratív formák, az EU-n belüli utazáskor a repülőgépen vagy hajón az utasoknak történt értékesítések, valamint annak módja, ahogyan a vámfizetett áruk elvesztését az EU-n belüli utazások során kezelni kell.

3.1.1 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság javaslatából származó pontosítást és harmonizációt. Ugyancsak üdvözli annak elismerését, hogy a jelenlegi szabályok teljes betartásához szükséges hatalmas mennyiségű adminisztratív munkát csökkenteni kell. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság felhívását, melyben arra kéri a tagállamokat, hogy egyszerű, tagállamok közötti kétoldalú adminisztratív megállapodások aláírásával tegyék lehetővé átláthatóbb eljárások bevezetését.

3.2 **8. cikk:** Ez a cikk a magánszemélyek által saját használatra vásárolt termékekre vonatkozik. Itt a legfontosabb kérdés, hogy a szóban forgó termékeket az érintett magánszemélynek személyesen kell szállítani.

3.2.1 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság javaslatát a magánszemélyek távvásárlására vonatkozó jelenlegi rendszer liberalizációjára, annak érdekében, hogy a magánszemélyeknek ne kelljen a megvásárolt árut személyesen elszállítani.

3.2.2 Az EGSZB megérti, hogy az új javaslat, melynek értelmében a magánszemélynek személyesen kell intézkedni a termék másik tagállamba szállításáról (és hogy ezt helyette az eladó nem teheti meg) összhangban áll a távvásárlásra alkalmazott jelenlegi általános HÉA (hozzáadott érték adó) szabályokkal. Azonban nehéz átlátni, hogy ez a gyakorlatban hogyan kivitelezhető. Az eladó például, valószínűleg javasolni tud egy helyi szállítványozót, aki elrendezi a szállítást, így teljesíti a jogi kikötést, mely szerint nem saját maga intézkedik; ám a hatása ugyanaz. Pontosítanunk kell, hogy az ilyen fajta tanács a módosított irányelv értelmében nem szabályellenes.

3.3 Az EGSZB üdvözli az „indikatív mennyiség ⁽¹⁾” – mint lehetséges bizonyíték a termékek kereskedelmi vagy magáncélú felhasználására – eltörlésére vonatkozó javaslatot. A köztudat ezeket a számadatokat általában mennyiségi határértékként kezeli, és ezeket az értékeket túl gyakran igen szigorúan értelmezik bizonyos tagállamokban. Az EGSZB elismeri, hogy az indikatív mennyiség eltörlése megnehezítheti a csempészet elleni harcot, ám a mennyiségek meghatározásának célja valójában sohasem volt több mint egyfajta jelzés annak eldöntésére, hogy az árumozgás kereskedelmi vagy magáncélból történik-e; ezen túlmenően, a mennyiségek önmagukban nem szolgáltatnak elegendő jogi bizonyítékot.

3.3.1 Az EGSZB azonban azt javasolja, hogy nem lenne haszontalan valamilyen mennyiségi megszorítás alkalmazása a távolsági vásárlásokra (azaz: amikor a terméket nem az érintett magánszemély szállítja el).

Brüsszel, 2004. október 27.

3.4 **9. cikk:** Az ásványi olajok személyes felhasználás céljából történő mozgására vonatkozó javaslatok valószínűleg nem okoznak majd jelentős problémát.

3.5 **10. cikk:** Az EGSZB üdvözli a jövedéki adó fizetési helyének pontosítására vonatkozó javaslatot.

4. Összefoglaló

4.1 Az EGSZB helyesli az Európai Bizottságnak erre az összetett és érzékeny területre vonatkozó javaslatait.

4.2 A javaslatok reálisak: a pontosítások és egyszerűsítések nagyon hasznosak, a harmonizáció szükséges és a liberalizációt az EU polgárok igen melegen fogják üdvözölni, mivel megerősíti az egységes piac előnyeit.

Az Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság Elnöke
Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Indikatív mennyiség jelenleg 800 cigaretta, 10 liter szeszesital, 90 liter bor és 110 liter sör.